

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“

виносити: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудни. — Редакція адміні-
страції і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від перта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісла-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесення по 30 сот. від стрічки

Чи се не надуживане авторитету Церкви
і достоїнства руского духовенства?

(Δ) Віденська N. fr. Presse в ч. 17.023
з 14. с. м. помістила допис, як зазначує, від
руского греко-катол. священ-
ника п. в. „Die Stellung der ruthenischen
Klerus Galiziens zur sogenannten christlichso-
cialen Partei unter der Ruthenen“.

Вже сама поява дописи руско-кат.
священника в N. fr. Presse, відомої із
свого напрямку і змагань, а ще більше виводи
сега мабуть „священника з Діла“ чи „Адрия-
на“ такі знаменні, що не можемо обминути
сеї справи, щоб її не подати до відома сею
дорогою наших церковних властей і всего ру-
ского загалу.

„У Львові, пише сей руский гр. кат.
священник, відбули ся дня 7. грудня м. р.
збори греко-кат. клиру всіх руских єпархій,
в котрих взяло участь понад 400 руских свя-
щенників.“

„Повід до сих зборів дали засновники но-
вого політичного стороництва поміж Русина-
ми, котре назвало ся християнсько-суспіль-
ним і під сею назвою змагає до зєдинення
українського духовенства в своїм таборі. З
виголошеного на сих зборах реферату і з пе-
реведеної над ним розповіді і односторон-
но ухвалених на кінці резолюцій виявило ся,
що українське духовенство сему сторониц-
тву зовсім чуже(?), а навіть во-
роже відносьть ся до него. При-
тім сконстантовано отцю:“

Після галазливой обструкції в останнім
соймі руских послів, котрі були приволонені
хватити ся крайної оборони, щоби недопу-
стити до несправедливої виборчої реформи,
звернули ся польські верховладні чинники до
таких живел поміж Русинами(?), котрі булиб
готові їм бути помічниками при переведенні вибор-
чої реформи в дусі польських бажань(!), з по-

неханєм мінімальних домагань(!) українсько-
го народного представництва. Такі жавла най-
дено(?) між личностями, котрі наслідком сво-
го урядового становища(?) є зависимі від
польських верховладних чинників і вже дав-
нійше яко услужні орудя в руках провідни-
ків польської політики показали ся прилати-
ми проти(?) українського народного руху еман-
ципаційного. Глядано отже популярної марки
щоби українське духовенство і з єго підмо-
гою широкі верстви українського населення
приєднати і закрити(?) властиві політичні ці-
лі. Однак українське духовенство не дало
ся тям звести; оно піднесло протест проти
надужити(?) авторитету Церкви для партій-
но-політичних цілей і заявило, що буде по-
борювати таке стороництво звернене про-
ти(?) народних інтересів українського народу.
Рівночасно постановили збори обдуманим спо-
собом поборювати православну і російську
пропаганду і соціалістично-радикальні струї
в Галичині. Такі самі ухвали(?) за-
чали(?) на загальних зборах Тов. св. А. и.
Павла, в котрих взяли участь відпоручни-
ки всіх руских деканатів.“

Вже сам факт, що руско-катол. священ-
ник, котрий міг би найти для вияви своїх
поглядів християнські часописи німецькі, звер-
тає ся до N. fr. Presse з осуджуванем хри-
стіянсько-суспільного сторони-
цтва, проти котрого не міг навести най-
меншого конкретного доказу, ки-
дає яскраве світло на сей єго поступок і ви-
ставляє сумне свідцтво єго католицким пе-
реконам. Але у пропасть дорога ховзка!
Хто раз зійшов із становища, якого вірно і
непохитно повинен держати ся католицкий
священник, збиває ся на манівці і впадає в
дальші погубні похибки.

Наведені в горі в вірнім перекладі ви-
води сего „руско-катол. священника“ є дока-
зом яскравого крутіства, до якого може до-
вести тільки крайнє засліплене партійне і
партійна ненависть, яка повинна би бути зо-

всім чужою кождому християнинові а не то-
же катол. священникові. А до того послугує
сеї дописець N. fr. Presse прямим пере-
кручуванем дійсних фактів.

У своїй загорілости виговорив ся сей до-
писець, що властивим поводом зборів руских
священників з дня 7. грудня м. р. були за-
сновина Христ.-сусп. Союзу, хоч сей не роз-
почав навіть і доси ніякої політичної діяль-
ности а погляди і правдомовність дописця
характеризують яскраво єго запевнення у
N. fr. Presse, начеб усе українське духовен-
ство не тільки було чуже Христ. сусп. Сою-
зові, але навіть відносило ся вороже до
него, хоч між членами Союзу знаходять ся
поважне число духовних достоїнств.

Перенятий партійною загорілотою і за-
сліпленем дописець N. fr. Presse повторяє ві-
домі вже загальники, не поперти хоч би дріб-
ними доказами імовірности про якісь тайні
умови Поляків з рускими живлами (очевидно
по єго думці християнсько-суспільними), щоби
допомогти до виборчої реформи понизше мі-
німальних домагань укр. послів, хоч од-
ноголосно на зборах Христ. сусп. Союзу
з дня 26. грудня м. р. ухвалені
резолюції доказують зовсім противне.
Але се не спиняє сего „руского, греко-катол.
священника“ calumniare audacter в N. fr.
Presse і він дальше торочить теревені про-
надуживане авторитету Церкви для партійно-
політ. цілей, хоч знов тут не наводять, як і
на зборах не наведено ніяких конкретних до-
казів. Але за те дуже шильно промовчує об-
ставину, що на тих зборах дня 7. грудня Впр.
О. Протоїгумен Філяс, декан о. Корольок і ин.
підносили протести проти такого безосновного
осуджування змагань Христ. суспільного Со-
юзу і єго членів, між тими багато вельми по-
важаних священників і достоїнств духовних
та щирих труженників Рускої Церкви і наро-
да, промовчує, що по сїм протесті вийшло
певне число священників із зборів і що на-
слідком того одноголосно ухвала ре-

золюцій став в зовсім иншій світлі, як він
се представляє в N. fr. Presse.

А вжеж до крайности посуває ся в сво-
ім партійнім засліпленю і загорілости, втяга-
ючи до політичних і партійних справ Това-
риство св. Апостола Павла, котре повинно бу-
ти чисто релігійним і місійним і намагає ся
єму надати політичне пятно, запевняючи, що
загальні збори Товариства св. Апостола
Павла ухвалили такі самі резолюції, як
політичні збори руских священників дня 7. грудня.
Очевидно розходило ся сему „рускому гр.-кат.
священникові“ о Stimmungsmacherei в N. fr.
Presse, отже hilf, was helfen kann, треба на-
віть побіч клевети на Християнських
суспільників, яка буде радо принята
в N. fr. Presse, похисувати ся дійсною не-
правдою, будьто би на зборах Товариства св.
Апостола Павла запали такі самі ухвали і до-
дає, що там були представники всіх руских
деканатів руских єпархій.

Чи се личить „рускому греко-католицко-
му священникові“ пописувати ся з такими з
правдою незгідними выводами в N. fr. Presse?
Питаємо ся отже, хто надуживає авторитету
Церкви, хто підкопує повагу і достоїнство
духовенства лише в загорілости і засліпленю
для політичних, партійних цілей? А що се
не відокремлений случай, то на се маємо
більше доказів. Не хочемо нині називати іме-
нем того Отця Світника, котрий напредстав-
лене певного священника, що можна би і тре-
ба довести до зближення і до порозуміння по-
між народно-демократичними священниками
а священниками і членами Христ.-сусп. Со-
юзу в інтересі поваги духовенства, в інте-
ресі народної справи, в інтересі зєдинення ру-
ських народних сил, — заявив єму: „ні, сего
не можна і не треба, бо сего не бажать в
горі!“ Чиж таке говорене суперечне з дій-
сною правдою, не є надуживанем авторитету
Церкви і церковних властей, чи се згідне з
духом християнства, чи згідне з становищем

Ант. П. Чехов.

Після театру.

Нада Зеленина вернула з матерію з те-
атру, де давали „Євгенія Онегіна“.

Она прийшла до своєї комнати, скоро
скинула одєжу, розпустила косу і в одній
спідничці та білім кафтаніку чим скорше сі-
ла за стіл, щоби написати таке письмо, як
Татяна.

„Я люблю вас, написала она: — але ви
мене не любите, не любите!“

Написала і засміяла ся.

Її було що й по шіснайдцять літ і она
ще нікого не любила. Она знала, що її лю-
блять офіцер Горний і студент Груздев, але
тепер, після опери, їй хотіло ся сумнівати ся
в їх любов.

„Бути нелюбленою і нещасливою — як
се інтересно! В тім, коли єдно любить біль-
ше, а друге є рівнодушне, є щось гарного,
зворушуючого і поетичного! Онегін тим інте-
ресний, що цілком не любить, а Татяна чару-
юча тому, що дуже любить, і як би они од-
наково одно-другого любили і були щасливі,
то, мабуть, стали би скучними.“

„Перестаньте вєвнювати мене, що ви

мене любите — продовжала писати Надя, ду-
маючи про офіцера Горного. Повірити вам я
не можу. Ви дуже розумні, образовані, по-
важні, у вас великий талант і, можливо річ,
що вас жде блискача будучнїсть, а я неінте-
ресна, незначна дівчина і ви самі дуже до-
бре зваете, що в вашім житю я буду лише
перешкодою. Правда, ви заняли ся мною і
думали, що стрінули в мені ваш ідеал, але
се була похибка і ви вже тепер питаєте себе
в розпуді: на що я стрінув єю дівчину? І ли-
ше ваша доброта не велить вам признати ся
до сего!..“

Наді стало жаль самої себе, она запла-
кала і продовжала:

„Тяжко мені лишити матір і брата, і як
би не те, я надягнула би монашу рясу і пі-
шла би, куди очі поведуть. А ви стали би
свобідними і полюбили би иншу. Ах, колиб я
умерла!..“

Крізь слези не можна було розібрати
написаного: на столі, на підлозі, на дивані
дрожали короткі веселки, немов би Надя гля-
діла скрізь призму.

Годі було писати. Она кинула ся на по-
ручє крісла і почала думати про Горного.

Боже мій, які інтересні, які чаруючі му-
жчини! Надя згадала, який прегарний погляд,

допитливий, виноватий і м'який буває в офі-
цера, коли з ним спорять про музику і які
заходи робить він при тм над собою, щоби
єго голос не звучав пристрасно. В товари-
стві, де холодно гордість і рівнодушність ува-
жають признакою доброго виховання і благо-
родного звичаю, треба ховати свою при-
страсть.

І він її ховає, але се єму не удає ся, і
всі знаменито знають, що він пристрасно
любить музику. Спори без кінця про музику,
смілі погляди людей, що не розуміють її,
держать єго в безнастаннім напруженю, він
полохливий, заклопотаний, мовчаливий. Він
грав на фортеп'яні велично, як дійсний п'яніст
і колиб він не був офіцером, то на певно
був би знаменитим музиком.

Слезі висохли на очах, Надя згадала,
що Горний зврював ся їй з любовю на сим-
фонічним зібраню, а опісля внизу біля вішал-
ки, коли зі всіх сторін вівся протяг.

„Я дуже рада, що ви вкінці познакоми-
ли ся з студентом Груздевом — продовжала
она писати. — Він дуже розумний чоловік і
ви на певно єго полюбите. Вчєра був він у
нас і пересидів около двох годин. Всі ми бу-
ли одушевлені і я жалувала, що ви не при-

їхали до нас. Він говорить багато подиву гід-
ного“.

Надя положила на стіл руки і склонила
на них голову, а її волосє закрило письмо.
Она згадала, що студент Груздев також лю-
бить її і що він має таке саме право на її
письмо, як і Горний. В дійсности, чи не на-
писати ліпше до Груздева? Без всякої при-
чини в її груди заворушила ся радість: зразу
радість була маленька і котила ся в груди як
гумовий м'ячик, потім ставала она ширшою,
більшою і хлюпала ся як філя. Надя вже за-
була про Горного і Груздева, гадки її путали
ся, а радість все росла і росла, з грудий пі-
шла она в руки і ноги і здавало ся, немов би
подув легкий, холодний втрєць на голову і
рушив волосєм. Її плечи задрожали від ти-
хого сміху, задрожав стіл і скло на лямі, а
на письмо бризнули з очей слези. Она не бу-
ла в силі здержати сего сміху і щоби пока-
зати собі самій, що она сміє ся без причи-
ни, она торопила ся згадати про що небудь
смішного.

— Який смішний пудель! — промовила
она, відчуваючи, що їй став душно від смі-
ху. — Який смішний пудель!

Она згадала, як Груздев вчєра після чаю
виправляв пєоти з пудльом Максимом і опісля

В. Адамский Дивани. — Портієри. — Фіранки. — Стори. — Bonne femme. — Матерії мебльові.
Львів, Готель Жоржа
Ціни знижені

катол. священника, котрий в жидівсько-масонським дневнику голосить, що українське духовенство **ворожо** відноситься до Христ.-супільного стороництва, проти котрого сей дописець не зумів подати так само, як і референт о. Савойка і деякі віцеві бесідники, ані одного конкретного доказу крім підзорних загальників безосновних?!

Над тим нехай призадумують ся всі щиро-католицькі чинники, всі щирі народовці, чи таке поступоване служить в користь авторитету Церкви, руско-катол. церковних властей і священників та рускій народній справі! А що з сею дописом до N. fr. Presse про збори з дня 7. грудня 1911 р. виїхав „рускій гр.-кат. священник“ аж 14. січня 1912, се вказує також цілком, для якої се робить ся. Се дуже зрозуміло!

Кілька заміток про нашу акатолицьку пресу і 12 способів підпомагання католицької преси.

Найбільшим ворогом для католицьких народів є нині ворожа вірі преса. Як у всіх народів, так є і у нас; ріжниця хіба в тім, що у інших народів є вправді сильно розвинена ворожа преса, але і є вже також сяко-так розвинена і католицька. А у нас преса катол. на жаль ледво животіє, коли ворожа буйно розвивається і що раз більше зискує передплатників навіть з посеред простого люду. В нашій ворожій пресі дасть ся добачити 2 типи. До першого типу належать часописи, що явно стоять на ворожій до катол. віри становищі а до другого ті, що наразі ще не мають відваги стати до явної борби з нашою Церквою з нашою правдіською катол. вірою. Перший тип ворожій преси творять часописи і книжки радикальні і соціалістичні як також часописи і різні видавництва московського стороництва новокурської фракції; другий тип творять ліберальні часописи нац. демократичної партії і часописи стороництва московського старокурсної фракції. Важніші часописи першого типу є слідуєчі: „Громадський Голос“, „Прапор“, „Земля і Воля“, „Зоря“, в Америці „Робучий народ“ від кількох літ видаваний календар „Запорожець“, „Прикарпатская Русь“, „Голось народа“ а другого типу: „Галичанин“, „Русское Слово“, „Діло“ (тепер вже дещо поправилось, но не знає, на як довго). Обі ті типи хотіли ріжнати ся між собою пр. в питаню національним, земельно-господарським і політичним, то в борбі проти Церкви стають все разом. Найвище одна часопись щось проти катол. віри, Церкви чи єпископа, зараз за нею всі інші то саме повторять і ще дещо свого

оповідав про одного дуже розумного пудля, який пігнав на дворі за вороном, а ворон оглянув ся на него і сказав:

— Ах, ти, злодію!

Пудель, який не знав, що має до діла з вичученим вороном, страшно змішав ся, відступив в стовпину, а опісля почав лаяти.

— Ні! буду радше любити Грудзева, — рішила Надя і подерла письмо.

Она почала думати про студента, про его любов, про свою любов, однак виходило таке, що гадки в голові розпливали ся і она думала про все: про маму, про улюблю, про оловце, про фортеп'яні... Она думала з радістю і находила, що все гарне, величне, а радість говорила їй, що то ще не все, що коли трохи зажде, то ще буде ліпше. Небагом весна, літо, она поїде з мамою в Горбики, опісля приїде на відпустку Горний, буде гуляти з нею по саді і любити ся в ній. Приїде також Груздев. Він буде грати з нею в крокета і в круглі та буде оповідати їй смішні, або незвичайні річі. Їй страшно захотіло ся саду, темноти, чистого неба, зьвізд. Знова задрожали її плечі від сміху і їй здавало ся, що в комнаті запахло полином і що будьто би у вікно вдарила галузка.

Она пішла до себе на постіль, сіла і не знаючи, що робити зі своєю великою радістю, яка томила її, гляділа на образ, що висів на поручі її ліжка та промовляла:

— Господи! Господи! Господи!

Переклав **

докинути; а коли яка католицька часопись виявить на денне світло їх антикатолицьку жаждоу, тоді одна заслонить ся обовязком днешникарським, а друга вже нічим не заслонюється а робить се з засадничою ненавистю до вічної Правди. Та засадничу ненависть Правди є всім їм спільна; они і живуть нею і злучені нею в одно. Ріжнати ся ті два типи лише тим, що часописи одного типу проявляють ту засадничу ненависть на зверх отверто, а часописи другого типу люблять ту засадничу ненависть, однак в своїй хитрості боють ся різкого способу і показують її час від часу причесану, красно убрану переважно шумними фразами; дрібки правди змішують з великою купою неправди і через то та велика купа неправди прибирає позид правди а у людей малозрячих очевидної правди.

Старийський поет Петро Розеґер назвав раз нинішню пресу: die moderne Kanzel der Neuzeit. І дійсно нині преса громадить коло себе тисячі слухачів. Проводить з новітньої мовниці з дня на день втискається до що раз більше сердець людських, а сильно розширена рівнодушність релігійна навіть серед широких верств народних се вислід, який зробила нинішня ажидоватіла преса своєю проповіддю. Папа Пій X сказав: „надармо будете будувати церкви, удержувати місії, закладати школи і добродійні інституції, наколи не будете уміти ужити оружя доброї преси проти злої“. „Добре уміти ужити оружя доброї преси проти злої“ се один найпевніший спосіб борби з нинішніми ворогами Церкви.

Борба на пера жде нас неминучо і то борба не легка. Они мають до розпорядимости всі найважливіші дневники і місячники світові, міліонові капітали на сю цілі і цілі легіони вправних в пері борців. До того і сам спосіб воювання наш нерівний з їхніми способами. Ми в способах борби маємо поступати після Божого і людського закону а їх Божий не в'яже а людський о скілько олівцець прокуратора на се позволить!). Далше не голосять они правд вічних, так неупривних для кожного грішника; не говорять про душу, про життя загробове, бо над сими справами перейшла вже і наша домородна ворожа преса до двеного порядку; не хоче над тим застановлятися, бо ануж душа у матеріялісти чесна хоч після правдоного закону заворушиться і відважить ся скинути зі себе пута дикого матеріялізму.

Щож би тоді було? А не нічого иншого як то, що з чоловіка перед тим діяльного, чесного, великого патриота, чоловіка науки, одним словом чоловіка поступового після їх рецепти, нагло стає ся чоловіком тупоумним, вспятником, обскурантом, а що вже найгірше зі всего католиком, або як они заєдно називають „клерикалом“¹⁾. Не боре ся та новітна ворожа Церкві мовниці проти злих склонностей людського серця, але гладить рафінованими способами низпів інстинкти чоловіка, не вважаючи, що з того вийде, бо і що се обходить матеріяліста будучина; таж по его смерті, як впевняють учені матеріялісти,

¹⁾ А як раз наша преса найбільше від інших хоруге на етичний спосіб провадження війни днешникарської. У нас читаеш часопись пр. радикальну, але що вже говорити про радикальний спосіб, навіть деяку часопись народовецької партії, то побачиш лиш сварку, лайку, клевети і очернения і більш нічого. Замінити ту треба, що се під розвагу повинні собі взяти і декотрі наші католицькі часописи. Се вже цілком не личить католицькій нашій пресі (деяким часописям) позичати вислови днешникарські, добрі хіба для „Golds“ або „Vociana“, з наших радикально-соціалістичних часописей. Наші католицькі часописи можуть напевно без слези в очі зречи ся того дорожнього монополю.

²⁾ Вороги Церкви всюда там, де треба ужити слова християнська чи католицька пр. організація, чи що иншого, уживають слова клерикальний-а. Чомуж се они так роблять. Таж о якесь після них середовище пановане клеру хіба тепер вже немає місця побоювати ся; Церква повневолена входи; в всіх державах обдерла і обдирають її до нині з належних їй прав. Сего вже хіба нині сліпий не видить. Отже час вже влічтись на клерофобію. Знають тепер вже всі, що страх перед клерикалізмом се лиш маска, а властива річ, се тепер що раз частіше відважуючи ся голоси: Проч з Церквою, проч з релігією і вимріяним Богом!

він має буги дуже добрим підгноєм чи на рілю чи до овочевого саду або що красше до города ботанічного при якимсь університеті; а тепер вже нічим і релігія і Бог в порівнянню до „правдивої науки“ вільної від середньовічної темряви.

Оден знавець новітньої преси каже, що за часів Людовика XIV. королеви сонця ніхто так не підлещував, як відлещує зла преса малозрячим верствам. Не дивно отже, що ворожа вірі католицькій преса в Австрії хоч католиків є 95%, глузує собі з того і явно ширить безвір'я. А як вірять некритичні верстви печатному слову, вказує хоч би висказ уживаний навіть інтелігентами деякими: то мусить бути правда, бо вже прецінь часопись не писала би неправди. І не запитайтеся який чоловік, які редактори видають его щоденну лектуру чи в формі часописи, чи якоїсь брошури чи календаря? А та лектура у него по більшій часті і одинока, бо на якусь поважну лектуру звичайно каже ся: Не маю часу, зрештою — прошу Вас — в часописи можна все здібати а начальний редактор, чи не начальний, тож прецінь не дурні люди. Не запитайте, хто є той учитель его думок, его переконань, его світогляду, як признаєся до сего автор передової статі святачного числа на Воскресенє Христове (Діло ч. 89. 1911 р.). Не знає бідняга, що редактор его часописи, той учитель его думок, се завзятий ворог всего, що має на собі знамя Христове а програма его се: знищити Христову Церкву, знищити віру в Бога і завести новий лад без Бога і Церкви.

Таких то учителів вибирає для себе, для своєї родини кожний, хто передплачує ворожу вірі катол. часопись, купує і читає противні вірі книжки. І чиж се не глупота за свої гроші наймати собі розбійника для своєї душі, котрий викравши з душі найдорожший скарб на сім світі — святую віру заганає перед часом і думу і тіло до гробу. А скілько то наших людей дало ся і дає ся ловити тій нашій домородній пресі, що голосить безвір'я.

(Конець буде).

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомых.

Допись з Рогатинщини.

(Рогатинські відносини).

Про Рогатин вже нераз так багато у нас писало ся по часописях, що посторонний чоловік міг би подумати, що се місто що найменше рівнає ся Відневи.

Та ми нарід на скрізь демократичний, хотий внутрі нашої інтелігенції містять ся аристократичні пориви, — тому хвалимо і те, що не конче достойне похвали, тішимо ся тим, над чим можна часом жаліти, приписуємо славу їй поважане тим, що сего не заслужили.

Але про рогатинські окремішні відносини ще ніхто не писав, бо одні сих окремішностей не видять, другі з патриотизму не хотять їх тикати, а треті боють ся, щоби не набрали, — тай про Рогатин ширить ся самі похвальні річі, хотий ту є далеко більше недобрех.

Перша особливість в Рогатині — то пиво з динамітом, якого нігде на цілм світі не продають, лише в місцевій „Народній Торговлі“.

Хто хоче покушати — нехай приїде до „Народної Торговлі“ до Рогатина і най скаже собі дати пива, не потребує додавати „з динамітом“, бо директор „Торговлі“ не любить, як ему в сей спосіб підлещує ся, а по друге боїть ся, бо на таке пиво з динамітом не має дозволу. В місцевій „Народній Торговлі“ є ще така особливість, що вже через два роки два лани замовляють собі на Різдво пильненське пиво і два рази зайшла така похибка, що лише оден пан дістав пильненське пиво, а другий звичайне експортне з Буська.

Се вже є неаби яка особливість, в наслідок якої „Народна Торговля“ тратить одного клієнта за другим. Про инші особливости „Народної Торговлі“ дало би ся цілі томи написати, але межі горожанами рогатинськими нема Конана Дойля, а шкода!

Та про одну особливість „Народної Торговлі“ треба конче ще згадати, а іменно се!

є спеціяльно чемна услуга з директором на чолі.

Ви не почувте чогось подібного у Львові в „Народній Торговлі“ або в Гібнера, де кожного чемно привітають, скоро обслужать.

У нас цілком инакше, далеко красше, і тому просимо заглянути коли до нас, а побачите.

Друга найважливіша особливість в Рогатині, якої дещо не знайдете, є оден чоловік масенький, як смалець, солоденький як люкреція, а до того патриот на цілу губу. Без него не було би приватної утравістичної гімназії в Рогатині, без него не було би богато соромних річий, які діють ся в Рогатині. Там, де є его обовязком подбати про чистоту, віднову, порядок — там его нема. Але сей чоловік постарав ся вибрати таких виділових тов. „Сокол“, лише щоби допечи бувшому голові „Сокола“, який справив інструменти музичні для товариства, закупив площу під будову сокільні і такого члена поважив ся повалити з головства, а вибрав таких аристократів, що до демократичного товариства не люблять показувати ся.

Третою і послідною з найбільших особливостей, більшою значно від других є неіспитований заступник учителя приватної української гімназії в Рогатині, котрий і своєю недоладною промовою на закінченє концерту гімназійної молодіжи і своїм поведєнем не причиняє ся до піддержання слави сеї інституції. Треба би отже саму зарадити, щоби оно не відбивало ся на добрій славі гімназії.

Політичний огляд.

Заграниця.

Італійсько-турецька війна. Судьба турецької палати послів порішена. Комісія сенату заявила ся за розв'язанє палати послів і коли вірити донесенню „N. fr. Presse“ підписав вже султан декрет розв'язана.

На сей протиконституційний акт турецького правительства перші відгукнули ся Альбанці. Кажуть, що до кабінетної канцелярії султана і до великого везира наспіли депеші від 195 нотаблів з Прістини з загрозою, що на случай розв'язання палати послів вибухне ворохобня.

Двох найповажніших альбанських шахів і 4 бей вистало до султана телеграму, в якій між иншими заявляють, що обняте правління невідв'ічальними людьми від 3 літ втрутило державу в пропасть. Позаяк альбанські послы бажать потягнути до відв'ічальности сих невідв'ічальних державників і членів кабінету і хотять довідатись, що думає вчинити правительство в справі Триполісу, тому противлять ся зміні 35 арт. Підписані просять в інтересі держави і слави султана, щоби султан зрік ся зміни сего артикулу.

Із поля борби. Італійське воєнне судно „Вольтурно“ знищило 2 турецькі судна, які мали відплисти до Асади.

Італійський торпедовець приверждав пароплав „Картаго“, на яким находив ся летник Діваль із своїм літаком і відпровадив се судно до Каліарі.

З Марсильї доносять, що прибув там почтовий пароплав „Сінай“, який дня 8. с. м. по віддаленю зі Смирни був острілюваний кількома турецькими канонірами. Кулі не влучили пароплава. Серед подорожних парохода настав великий переляк. Капітан сигналізував назву корабля, почім турецькі канонірки кофнули ся. Французький амбасадор в Царгороді поробив кроки у Порті.

Ворохобня в Китаю. Бюро Райтера доносить з Пекіну: Вчора рано кинено бомбу на Юаншікаю, коли вертає з цісарської палати. Юаншікай виїшов із замаху здоров. Полягли 2 урядники і 2 жовніри; 2 поліціянтів поранено.

Трех ворохобників, що кинули бомбу на Юаншікаю, арештовано; крім того арештовано трех инших ворохобників, які мали на лежати до заговору. Новіший телеграми подають число жертв, поцілених вибухом бомби ось так: Погиб 1 поліціянт, 1 жовнір, а 12 жовнів і 3 цивільні особи віднесли рани.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Навеч. Богояв.; римо-кат.: Приски. — В п'ятницю: руско-кат.: *Богоявлення*; римо-кат.: Фердинанда.

— **Достойний гість.** О. князь Макс Саский загостив знова до Львова в суботу вечером і замешкав в митрополичій палаті. Прибувшого достойного гостя витав на двірці гурт нашого духовенства. О. кн. Макс зачав вже в понеділок викладає в духовній семінарії якісь дуть відбувати ся що понеділка, вторника, середи і п'ятниці від 6—7 год. вечером, на які може приходити також і світська інтелігенція. Виклади відбувають ся в німецькій мові, однак належить зазначити, що достойний гість вчить ся вже української мови і небаком почуємо з его уст нашу мову, до якої о. кн. Макс відносить ся з великою пошаною. Як минулого року так і сего возьме о. кн. Макс участь в Йорданським водосвятю.

— **Засідане сойму** відбуде ся в суботу 20. с. м. о год. 11 рано. На денний порядок ряд предлог кравого виділу, та чи буде можливий який денний порядок взагалі, про се покаже вислід конференцій представників українсько-руського клубу з намісником и справі соймової виборчої реформи.

— **Скликане палати послів.** З достовірного жерела доносять, що палата послів буде скликана в перших днях марця. До Великодних свят буде поладжена лише службова прагматика і закон в справі дорожні. Друге читане військових законів має відбутися в маю.

— **Польсько-руські переговори.** „Діло“ доносить: „Намісник краю др. М. Божинський, після того як дотепершні пересправи між польським та українськ. м. табором в справі виборчої реформи покінчили ся з вини польських загорільців комплетним фиском, підняв ся посередництва як представник адміністраційної влади. Бажанем намісника, як він запевнює, є довести хочби коштом найбільших зусиль до порозуміння бодай в головних квестіях виборчої реформи. Після нарад польських президій, в яких брав намісник участь разом з кравим маршалком, конферував нам. Божинський вчора (понеділок) в полудне з головою українського клубу, д-ром К. Левицьким а вечером з цілою президією клубу отже з головою та его заступниками д-ром Макухом і д-ром Е. Петрушевичом. Конференція тривала через три години і мала характер інформаційний. Члени президії клубу висловлювали свій погляд на основи виборчої реформи, мотивуючи подрбно своє становище в справі проценту українських мандатів і їх забезпечення через творене національних округів виборчих, в справі признавня участі Русинів у верховній адміністрації краю після ключа 1 : 3 та в справі утворення національної курії соймової, обговорено також справу пропорциональности, плюральности й осілости та петрифікації. Крім сего зазначили наш посли своє становище проти проєкту розширення кравної автономії та признавня правлієв двірським обшаром управлієвованого становища на случай влученя їх до громад.“ „Завтра (зв. нині) відбуде ся в справі виборчої реформи засідане президій польських клубів, а в четвер має ся відбутися спільна нарада президій клубів українського і польських.“

— **Бурлива дискусія в соймі Колі польським.** Вчорашнє засідане соймового польського Кола ознаменувало ся пристрасною дискусією над польською політикою в краю, а в сім числі і її становищем до змагань нашого народу. Замітні були промови гр. Стадніцького, який атакував намісника і польську демократію, що стоїть в т. зв. правительственнім блоку. У відповідь дістав остру і рішучу відправу з уст пп. Германа і Стадніцького. Особливе сей останній, не щадячи „suum cuique“ скаритував моральну вартість „політики“ подільських консервастів, яких іменем говорив гр. Стадніцький і їх схаблену тактику в руских справах. „Така політика — говорив на конєць п. Стадніцький — яку веде гр. Стадніцький і его подільські приятелі, веде дозгуби польський нарід. Русини, як демократичний нарід, ідуть в гору, ростуть в сили, а нас стара шляхетчина, якої оказом є гр. Стадніцький, веде до згуби. Шляхетчина мусить зникнути — польський люд мусить уняти керму народної праці в свої руки. Як відбуде ся сей процес бурливо чи лагідно, се зависить від поступованя шляхти. З провокаторами(!) дамо собі раду. Керма польської псліжки в руках шляхти довела до того, що границі руских жадань по-

сунули ся від Гориня — за Хмельницького, по Сян — за Левицького! Супроти таких овочів не подивують ся пп. Стадніцькі і спілка, що відказуємо їм права до даваня наук, як належить вести національну політику“.

Пристрасть дискусантів лагодив п. Рутковский. Після промов гр. Скарбка, Заморского і Ценьського забрав голос намісник др. Божинський і ствердивши фактичну силу Кола польського, вишповшого з нових виборів, віднарав закиди сторонничости при виборах і заявив, що мимо бажаня подоляків не може попірати ні москвофілів ні радикалів, а як намісник не може улягати теророви певних сторонничств чи часопасий.

— **Український людський театр „Рускої Бесіди“** у Львові відіграє в п'ятницю 19. с. м. в салі „Гвіязда“ нову штуку Ф. А. Костенка „Ватраки“, драма на 4 дії із російського робітничого житя. Штука ся із за свого змісту будить загальне заінтересованє серед нашої суспільности. Автор зобразив нам жите широкіх верств робітничого людю за кордоном, використувуваних фабрикантами капіталістами, які залізною рукою старають ся гнітити кожний порив стремління тих широкіх верств пролетару до поліпшеня долі, до позисканя загально-людських прав. Над тими сірими верстами уносять ся невинно мара голуду, від якого не мають сили ратувати ся. І тисячі гинуть в сій борбі, для всіх людей слабшої волі і духа ся борба стає ся „гробом“. Твір переведений сценічно дуже удачно, має чимало трагічних хвиля і робить дуже сильне вражєня. Твір сей буде виставлений по дуже совісним опрацюванню найліпшими силами дружини. Можна надіятися, що як найширші версти нашої суспільности схотять познакомити ся ближше із змістом сего нового твору, який є безперечно цінним набутком в українській драматичній літературі.

Білеті продає книгарня ім. Шевченка, а в дни представлення від год. 6. вечер каса театру. Початок точно о год. 7 і пів вечер.

— **Важне рішенє.** Перед адміністраційним трибуналом у Відні відбула ся перед кількома днями дуже важна розправа. В селі Давинячи коло Косова переведено з початком сего року вибори до громадської ради, а рада уконституовала ся в сей спосіб, що вибрала начальником громади Дмитра Степанюка. Часть радних була тим вибором а особливо вибором заступника й асесорів невдоволена і внесла проти вибору протест, який однак староство відкинуло. Справа опинила ся вкінці в адміністраційнім трибуналі. Степанюка і селян заступав др. Евген Левіцький, який в своїй промові зазначив, що вибір зверхности громадської треба вважати за звичайну ухвалу ради громадської, до якої має мати приміненє §. 105. грм. зак., після якого лише політична власть може (не мусить) оспорювати та спинити виконанє таких ухвал, але ніколи стороны приватні. Адміністраційний трибунал по нараді прихилив ся вповні до сих виводів д-ра Левицького і відкинув жалобу, узаваючи її недопустимією.

— **Православно-цареславний батюшка і агітатор в тюрмі.** Батюшку Сандовича, що мимо заборони старєства відправляв свої „молебні“, покарано 3-тижневим арештом. Сандович почав вже й відсиджувати кару за своє упрямство в жмигородськім арешті. Про се доносить в телеграмі „Прикарпатская Русь“ на чолі 669 числа, рекламуючи в той спосіб „мучєнія“ Сандовича перед гр. Бобріським, який саме тепер, розвізжаючи по всім кутам Росії, трубить про „мартирольогію“ православія в Галичині.

— **Назарет залізничною стациєю.** Від кількох літ заведено в св. Землі рух поїздів на шляху Йффа-Брусалим. Тепер вибудовано і віддано до прилюдного ужитку нову залізну лінію Гайфа-Бетсайда. Ся лінія, названа назаретанською залізницею, має 60 кілометрів довжини і біжить з Гайфи слідом старої дороги караванової, поруч стін узгір'я Кармелю до Галилеї, дотикає Назарету, переходить через Кану до Сарону, а звідсь, звертаючи до північного побережа озера Генезарет через Магдалю і Кафарнаум, досягає Бетсайди.

Тихий Назарет, де Ісус аж до 30. року жита пробував, стає залізничною стациєю! Дивно чужий є вид з гомоном біжучої льокомотиви землею, освященою стопами Спасителя сьвіта. Чувство віри домагає ся, щоби сі всі міста, села і їх околиці, в котрих Ісус навчав і діяв чудеса, полишили ся такими, якми були за Его часів. Трудно, часи змінюють ся. На всякий случай ся залізниця, збудована

в торговельних і промислових цілях незвичайно улежить дорожю п'їтникам до св. Землі.

— **„Подольє потерять совершенно русскій облик“** — жалує ся „Галичанін“ (ч. 3), бо русофільство на Поділю розпадає ся чим раз більше. Закацащені села, розглядаючи ся довкола себе, бачуть народне жите межі Українцями, а осьвідомляють ся і переходять в „лагерь мазепинства“. „Галичанін“ потішає ся ще тим, що українство в пропавших для москвичів селах є поверховне, бо проявляє ся оно лише заложєнем читальні „Просьвіти“, „Січ“ чи „Сокола“, прочім нарід не любить фонетики ні назви „Українець“. Може бути — скажемо — але з часом старша генерація до сего привикне, а про молодіж нема страху. Лише більше народної праці з нашої стороны, а кацапенний бурян звяне!

— **Марнованє води.** Львівський магістрат видав до мешканців м. Львова відозву з приводу не розмірного убуваня в останних днях води в водопроводних збірниках. Стверджено, що причиною зменшеня води в місті взагалі є легкодуже отвірєне домашних водопроводів зі страху, щоби вода не замерзла, проте магістрат буде змушений зарядити замиканє допливу води до тих реальностей, в котрих стверджено марнованє води. Рівночасно звертає ся магістрат з просьбою до горожан міста, щоби у власнім інтересі виливали на се, щоби не отвірєно водопроводів. Вкінці звертає увагу, що венні марнованя води будуть потягнені до відчальности і карані високими гривнями.

— **Заборона продажі метилевого алькоголю.** Міністеря внутрішних справ заборонила вцілій Австрії продавати метилевий алькоголь, котрий показав ся отруєю і коштував тільки людських жертв в Берліні.

— **Австрійська академія в Римі.** „Tribuna“ доносить з Риму, що архієпископ Франц Фердинанд подарував австрійській державі віллію д'Есте в Тиволі. Має в ній бути основана академія штуки на взір артистичної кольонії в віллі Медічі.

— **Посол пропав.** З Відня доносять, що посол Зальберер, котрий вибрав ся на прогулку на лєс-тах, пропав без висти. Остання картка прийшла від него з Zell am See з датою 6. січня. Позавчєра рано мав бути Зальберер в Відні, однак не прибув. Вислано за ним рятункову виправу.

— **Сніги в св. Землі.** З Байрута доносять, що сніжна буря перервала залізничні полчєня між Байрутом а Дамашком. Недалеко Йффи знищила заметіль багато домів. Наслідком бурі затонув одєн пароплав, при чім погинула більша часть залоги.

— **Залізнична катас рофа.** З Катовиць доносять: Поесінний поїзд, котрий відхав відси о год. 1. в полудне до Варшави, наїхав в наслідок хибного уствєлення зворотниці на товарний поїзд, так що машина і перші вози поезінного поїзда розбили ся на кусні, при чім згинуло 5 осіб а 11 тяжко покалічили ся.

— **Німецьчина під оружем.** В Берліні кружляє чутка, що коли в місяці лютии збере ся новий парламент (тісніші вибори покінчать ся сего місяця), виступить правительство сейчас з домаганєм додаткового кредиту на уоружєнє. Має повстати трєта возна ескадра з 8 панцирників, а дві інші — з кружляків. Ся трєта панцирна та дві істнующі вже будуть відразу поставлені на воєнній стопі: дві на морю Німецькм, трєта на Балтійськм. До сего буде потрібне побільшенє числа рекрутів о 5.000 людий, а перша рата коштів вносить 4 мільони марок. Кошти будуть такі малі тому, що трєта ескадра постане з естувующих вже кораблів резервових. Ескадра IV. і V., котрі будуть держані на мировій стопі, будуть утворені також з резервових кораблів, котрі по можности будуть вимінювані новими.

Дво-баталіонові полки піхоти мають сейчас одержати трєті баталіони. Кожда бригада артилерії одержить одну батарею картачовниць.

— **Вибух печи.** З Дуйсбург доносять: В гуті „Phönix“ наступив вчєра вибух печи, від чого 8-робітників згинуло на місці, два тяжко, а два легко покалічили ся.

Оповідки.

— **Церква дух. Семінарії у Львові** буде в п'ятницю з огляду на Йорданське сьвято замкнена.

— **Програма обходу 50-літнього ювілею тов. „Руска Бєсїда у Львові“.** Неділя дня 28. (н. ст.) січня 1912: о год. 9.30 рано торжєстєнне

Богослужєнє в церкві семінарській у Львові (ул. Копєрника 36) відправить ВС. і Пр. о. митрат Л. Туркевич з асистою. — Хор ВП. пїтмцїв; о год. 10.30 рано панахида за померших членів товариства. Вступ тільки за оказанєм карт; о год. 11. рано сьвяточний поранок в салі „Народного Дому“ (ул. Театральна), з отсею програмою: 1) „На прю“ М. Лисєнка, хор муж. тов. „Бандурист“ під батутєю ВП. Артимовича. 2) Вступну річ виголосить голова „Бєсїди“ надрадник Шєхович. 3) Привітні промови делегатів і відчитанє привітних писем. 4) Сольо-сїв ВП. п. Філомєни Лопатинської, артистки оперової. 5) Мішаний хор тов. „Львівський Боян“ під батутєю д-ра Волошина. 6) Сольо скрижковє Вл. Евг. Перфецького при супроводі форт. Вл. Г. Ясєвицької. 7) Орхєстральний Кружок Муз. Тов. ім. Лисєнка. Вступ вільний за оказанєм карт. Добровільні датки на „Рідну Школу“.

О год. 1. по полудни загальна фотографія усіх членів тов. „Руска Бєсїда“ у Львові в салі Народного Дому“. (Поодинокий примірник 3 К. Замовляти можна в товаристві, Ринок 10. на лісту, там зложено); о год. 3.30 з полудня представленє театральнє „Наталка Полтавка“ в салі „Gwiazd-a“ (ул. Францішканська) відіграють члєни людowego театру у Львові; о год. 7.30 вечером „Сонце руїни“, штука д-ра В. Пачовського, нагороджена 1-шою премією на конкурсі Виділу кравого в р. 1911, відіграють в перше члєни руско-народного театру під дирекцією Й. Стадника, в салі „Спортової Палати“ (ул. Зелєна); о год. 9.30 вечером сильний конкурс в сєлях реставраційних п. Лєсоцького (ул. Марийська). Вступ за оказанєм карти, їда після цївника.

— **Приватні іспити** в дівочій п'ятикласовій школі виділює ім. Шевченка Р. Т. П. у Львові ул. Мохнацької ч. 12 і чотирикласовій школі вправ відбудуть ся в сєреду 24. січня с. р. — *Дирекція.*

— **Іспитова комісія** для учителів народних шкіл в Бережанах повідомляє, що поданя о допущєнє до кваліфікаційного іспиту в лютевім рєчнїци 1912. р. належить вносити чєчєз свого окр. Раду шкільну найдалше до дня 10. лютого с. р.

— **В прив. українській гімназії в Яворові** відбудуть ся приватні іспити за перший піврік 1911/12 дня 23. січня. — *Управа.*

— **За карту увільнючу Р. Т. П. прислали дальше отсі Вп. Добродії** (в коронах): Мих. Лєсєвич, Вдєнь 1, о. Юл. Левицький, Ляцкє вел. 1, Ос. Копьтко, Ходорів 1, Ант. Гошеванюк, Вадовиці 1, Богдан і Марійка Олєксини, Камінка вол. 1, Йос. Завадовський, Шєпарівці 2, Макс. Брильський, Бурдяківці 2, Ів. Маєвський, Снятин 5, Вас. Левицький, Сокаль 2, Гр. Рибак, Мартинів нов. 1, Волод. Кархут, парох Марківців 1, о. Ант. Яців, Махнів 2, Леонія Пилипець, Яструбків 1, Ів. Боднар, Терношль 1, о. Ник. Галєнт, Стрий 1, Марія Полянська, Стрий 1, др. Вас. Маковський, Бучач 5, Мих. Тимкевич, Бучач 2, Дм. Дєнько, Бучач 2, Ів. Цибульський, Черкачина 0.50, П. Ждан, Башня дол. 1, о. Ст. Патлик, Сілєць бєньк. 2, П. Дигід, Добровляни 1, Ів. Романяк, Снятинка 1, Мих. Рідчук, Сєнява 1, Зосія Лєвринівна 1, Емілія Білянська, Красносільці 1, Мих. Карманський, Ніско 2, Мир. Комакович, Бжозів 1.20, Ів. Буда, Бляйбург (Карпат.) 2, Мих. Новосільський, Кшєшовичі 1, Мих. Данилюк, Спитковиці 2, Едв. Рожанковський, Олєкс. Ружицький, Мирон Качор, Ник. Лєсанюк зі Затора 4, Вас. Кліщ, Банилів руский 2, Мих. Слободян, Бяла 3, Вас. Рудавський, Бяла 2, Вас. Гудє, Більсько 2, Кость Вовзїдка, Прага 2, Ром. Цєглинський, Львів 1, Ів. Сітницький, Львів 1, Гр. Матвійчук, Шашківці 1, Софрон Горбачєвський, Тлустє 1, Дивоніз Рушицький, Залаєв 1, Мих. Петрицький, Копичинці 1, Волод. Павлук, Яблонівка 1, Ул. Ладівна, Гумнянка 1, о. Тим. Бордуляк, Ходачків вел. 1, Вас. Бережанський, Самбір 1, др. Т. Ваньо, Змолєвич 2, Ів. Дроздовський, Чернівці 2, Теод. Грнїй, Щакова 1, В. Морюк, Жадова 1, Ст. Качала, Цїєва 1, Кость Ільків, Балигород 1, Ів. і Ольга Приймє, Городєнка 2, Т. Савчук, Литвинів 1, Дм. Грєголинський, Череминьш 2. (Д. б.).

Посмертні оповістки.

— **О. Михайло Попєль**, парох в Комарниках, перемискої єпархії, упокоїв ся дня 11. с. м. по довгий недугаї в домі своїх родичів в Тустановичах в 38. р. житя, а в 16. р. сьвященствє. Полишив вдову і п'ятеро дїтий. В. є. п.!

Олександр Барвіньський.

Додаток до „Споминів з мого життя“.

Листи П. Куліша, писані до мене.

XVIII.

2 мая.¹⁾

От Вам, друже Александре, перепис усіх, кому скільки послано примірників.

Влад. Барвіньському Св. Матфея 100
іому ж недавно (вчора) 500
Скоморовському в Березовець²⁾ 200
Слюсарчуків в Заставну 50
Боровцеві в Потиліч 24
Димету (вчора) 500
Боровцеві знов недавно 150

Св. Марка послано в купі з Маттеєм Диметові вчора 500 прим. Сі вчорашні посилки зроблені через залізницю фрахтом ради дешевини, то може днів кілька и загають ся.

Більш не зброшюроваю це Св. Марка, а як зброшюрюють ся, то зараз приплемо Вам.

Нова моя адреса:
Josephstadt, Daungasse, No. 6. Thür 5, 1 Stock.

Післав я до п. Володимира правила орудування прискриночком, що в Вас у руках. Ввійде в його весь кошт Псалтиря, який видам на папір и друк, а коли добре розпродасця, то й прирост до сего кошту. Обертати мете сі гроші на зародне діло, коли всі трі брати будуть про яку річ однієї думки. Коли ж думатимете про що різно, то я собі застерегаю право декретування.

Не посилайте міні грошей які зберете за Св. Письмо, а обертайте на розплату з Будвейсом³⁾ за Псалтиря.

Колиб книгарі схотіли купувати в вас за готові гроші Св. Письмо, то и ім давати 6 примірників gratis, тільки відмічувати за пересилку 100 примірників 1 гюльден.

Св. Марка дошло Вам 230 примірників. Не посилайте ні Боровцеві, ні кому иншому з тих, кому Пулюй послав Св. Матфея, а тільки таким, котрих ми не знаємо и книжками не наділяємо.

Грошей міні не посилайте, а держіть у себе и обертайте на розплату з Будвейсом за Псалтирь, як сповістять Вас п. Володарь.

XIX.

9. мая.⁴⁾

Писав до мене п. Володар, що Львівська громада хоче видавати якийсь альманах и просив у мене для его Нечуєвої повісти. Сю повість украдено в мене в Кракові з вельми для мене дорогими хоч ні для кого більш незначними папірами, про що я широко и відписав ему. Тепер прошу Вас — вплиньте ви сю необачну молодіж од виявлення своєї недорослості під прапором українщини. Вони не знають, що ними правлять з Відня шарлатани, котрі, прошипівши проти мене, моїми ж руками хочуть загребати жар. Колиб я бачив у сему лад, то, двялячись ні на кого, поміг би чим можна розумному ділу. Тепер же, опріч шкоди віді и повазі нашій, нічого не бачу в охоті галицької молодіж п е ч а т а т и с ь. Про се я не писав до п. Володаря, яко до молодого молодця, а до Вас пишу, сподіваючись, що Ви, як и перше, мене зрозумієте.

XX.

15. мая.⁵⁾

Друже Александре!

Св. Марко давно наготовлений, та лукавий чоловік Соммер усе мене зводить своєю обіцянкою випустити Св. Луку, що вже давно зовсім готовий и тільки треба пошпівати. Оце ж приступлю до его з короткими гужами, щоб давав, та зараз и виплю Вам усе; коли ж хутко не викручу від его Св. Луки, то самого Марка пришло.

Не маю часу до перегляду поеми Млаки Печатайте самі, як знаєте, коли маєте гроші и охоту.

Св. Іоана зложено вже до половини. Скінчивши, поїду на літо додому, а на зиму вернусь азнав печатати Св. Письмо. Іхавши через Львів, побачусь із п. Володарем, а може и в Шляхтинці зазирну, коли там п. Іосиф. Ще з місяць загаюсь у Відні.

Думав був я літувати в Відні, та дуже

тяжко одному и вельми скудно по своїх галях та дібровах, що тепер (пише моя пані) повні соловіїв. Се велика жертва булаб, щоб одну весну и одно літо хуторське Українське з свого життя викинути! та й на що вона, коли можна через чотири місяці взятись за сидячу роботу знов?

Про прискриночок лист мій до п. Володаря перекоплено. Написав до его вдруг. Перш я думав був зробити літературний фонд, чи почин его, з одного Псалтиря, а тепер и 4 Евангелистів на те призначу, тільки щоб мій кошт на сі 5 книжок міні вернував, а вся користь від розпродажи піде в прискриночок. Правила нехай Вам передасть сам п. Володарь.

XXI.

24. мая.⁶⁾

Друже Александре!

Я вийду 12 іюня нов. ст. у вечері, а в Львові тільки переночую. З сего можете знати, коли буду в Тернополі.

Хотілиб я вволити Вашу волю та не маю часу для фотографії, и признаюсь — не хочеть ся про се думати.

Поки не скінчу св. Письма, нїсть оть міра сего. И додому іду по часті через те, що не важусь ище печатати повного нового завіту. Треба добре над дечим подумати и попрацювати. Тут то я и за великі гроші не мав би такого комфорту, як у себе в хуторі. Оттам же то ще засяду за редагування Св. Письма, а тимчасом и одишу и розвеселюсь трохи: бо тут занудивсь без рідної родини и вірної дружини.

До мене пишіть, коли треба буде про що писати, от по сій адресі:

Russland per Brody.

Черниговской губернии

въ г. Борзнѣ.

Пантелеймону Александровичу

Кулишу.

И про прискриночок, и про Св. Письмо и про літературні справи можна писати до мене, аби тільки не займати політики и не лаяти Московитини, так, ніби її на світі ніколи не було.

Листи прошу оплачувати, тільки не commandiert.

Оце ж буйте здорові, и нехай Вам Бог на все добре помагає.

Проект правил, коли встигнете, можете переслати до п. Юсифа. Ми з ним обсудимо, як найкраще прискриночок упорядкувати. А коли ні, то нехай на далій, до осени, зістається ся.

¹⁾ З р. 1871, з Відня Ол. Б.

²⁾ Правильно з Березовиці Ол. Б.

³⁾ Печатня Будайсера, що була в Каміній улиці у Львові. Ол. Б.

⁴⁾ З 1871 з Відня. Ол. Б.

⁵⁾ З р. 1871, з Відня. Ол. Б.

⁶⁾ З 1871. р. з Відня. Ол. Б.

Телеграми

з дня 17. січня.

Відень. (ТКБ). Апостольський нунцій о. Бавона тяжко и небезпечно занедужав.

Лінь. (ТКБ). Засідане сойму тривало з обіднюо перервою від год. 10. рано до 7. вечером. Лівця вела дальше обструкцію проти начерка громадского закона, ставляючи до кожного параграфу багато поправок и домагаючи ся над ними поіменного голосованя. Закон ухвалено до § 7. включно. Слідуюче засідане нині о 7. год. рано.

Градець. (ТКБ). Вчора отворено стирійський сойм. Маршалок и намісник звертали ся до сторонництв, щоби уможливили нормальну працю сойму.

Загреб (ТКБ). Нововибраний хорватський сойм скликано на 7. лютого.

Інсбрук. (ТКБ). Вчора отворено соймову сесию.

Токіо. (ТКБ). В Осака вибух великий пожар, який знищив 5.268 домів; поверх 30.000 людей находить ся без криші.

При закупні товарів просим

покликувати ся на наш дневник.

Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ

П. ЛЯДШТЕТТЕР і СИНІ

МДНІ ТОВАРИ ЛЬВІВ
ул. Академічна ч. 10.

Першорядна ПИСАНЯ
ШКОЛА на
МАШИНІ

Жорберт Ерліх Львів, площа Смольки 4.
Склад машин до писаня і американських уладжень бюрових.

З публічної ліцитації, походячі нові меблі продають ся по слідуючих цінах: Сецесийний креденс К 45, отомана К 26, шафи К 30, спальня К 190, ідальня К 140, столи К 9, уладження кавалерської кімнати К 120, плюшени сальони К 90, магонізовані сальони К 180. Крім сего чимало образів, крісел, столів, шаф, креденсів, канап, столиків, занавіс і фіранок. — **ДОРТЕУМ** ул. Ліндога ч 7 (бічна Коперника). По озаміне з провинцією листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує и посередничить в продажі меблів з приватних домів, з конкурсових и спадкових мас — приймає усю обстанову до переходування. Перша найбільша 25 покоїв багато заосмотрена

Др. Богдан Барвіньський:

Зїзд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Ціна 10 сот.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Литовско-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Габенбергах. (Причинок до історії великого австрійського безкоролівля). Львів 1903. 8° ст. 70. — Ціна 30 с.

Zygmunt Klejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки и матеріали до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 К.

Bogurodzicza dzewiczca а історичні висновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичний розвій імені українсько-русского народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41. — Ціна 40 с.

Історичні причинки и т. д. II. Львів 1909. мал. 8° ст. X+94. — Ціна 1 К 50 с.

І. Шевченко як „атеїст“ та поет „ненависти“. II. Безіменні „герої“ и їх кертжна робота. (Дві відповіді клеветникам Шевченка) Львів 1910. мал. 8° ст. 16. — Ціна 10 с.

Дістати можна в книгарні Наук. Тов. м. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:

Приїзд на Головний дворець з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі		рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
3:40	8:22*	2:45*	7:00*	11:1	Кракова	5:50	9:00*	—	5:48	9:50
—	8:45	6:05	7:30	12:35*	Копова	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	—	5:46	—	—	Мшани	—	—	—	7:15	—
—	—	3:50	—	—	Ряше а	—	—	1:10	5:40	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиск	7:20	11:55	2:10*	—	10:30
—	—	2:35	8:38*	—	Красного	—	8:08*	—	10:10	—
6:00	9:15*	2:20*	—	10:48	Чернівців	8:05	—	2:05*	—	9:34
—	9:37	—	—	2:50*	Чернівців	—	—	5:52	6:28*	12:05
—	—	3:05	—	—	Станіславова	—	10:25	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Коломиї	5:45	—	—	—	—
6:00	—	1:45	6:50	11:25	Стрия	7:28	11:40	3:45	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	—	Лавочного	7:28	11:40	4:25	—	11:00
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Самбора	8:00	9:58	1:40	9:00	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35*	Рави р. Брухович	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	7:22	—	—	11:35*	Брухович	—	—	—	—	—
8:20	—	—	—	6:00	Яворова, Янова	8:15	—	4:30	—	—
5:58	—	—	6:16	—	Підгайців	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Винників	—	11:15	—	10:20	—
7:50	—	2:50	—	—	Стоянова	—	10:44	—	6:30	12:16*

Відїзд з Підзамча до:

Приїзд на Підзамче з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі		рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
6:30	11:01	2:33	9:09	11:33	Підволочиск	7:01	11:3	1:55*	—	10:13
—	—	2:52	8:51*	—	Красного	—	7:49*	—	5:16	—
6:12	—	—	6:30	—	Підгайців	—	10:54	—	8:52	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40*	Винник	7:26	10:54	6:24	9:57	12:00*
8:12	—	—	5:38	—	Стоянова	9:42	—	6:11	9:57	—

Відїзд з Личакова до:

Приїзд на Личаків з:

рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі		рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
6:31	—	—	6:51	—	Підгайців	—	10:38	—	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	—	Винник	7:08	10:38	6:06	9:36	11:43

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їдять. В лише в неділі, К в суботи и неділі.